

Sakskart til konstituerende møte i Fagpolitisk utvalg for samferdsel

Tid: Mandag 11.mai 2020 kl. 14:00-15:30

Sted: Microsoft TEAMS

Konstitueringen av fagpolitisk utvalg har blitt utsatt i påvente av å kunne gjennomføre møtet som et ordinært fysisk møte. Av hensyn til fremdriften i arbeidet på samferdselsområdet er det i samråd med administrativ samferdselsgruppe besluttet å gjennomføre det første møtet på TEAMS. Vi satser på at dette kommer til å gå helt greit – i og med at den digitale kompetansen nå synes å være høy både hos politikere og ansatte i fylkeskommunene.

Før behandling av sakskartet vil sekretariatsleder Jon Petter Arntzen gi en kort orientering om status for Østlandssamarbeidet etter regionreformen og etter at den nye kommuneloven trådte i kraft 1. januar 2020.

Saksliste

01/2020 Konstituering av fagpolitisk utvalg for samferdsel	3
Sekretariatets innstilling.....	3
Saksredegjørelse.....	3
Vedlegg.....	3
02/2020 Orienteringer fra fylkeskommunene	4
Sekretariatets innstilling.....	4
Saksredegjørelse.....	4
Vedlegg.....	4
03/2020 Høringsuttalelser og felles kommunikasjonsaktiviteter knyttet til NTP 2022-2033.....	5
Sekretariatets innstilling.....	5
Saksredegjørelse.....	5
Vedlegg.....	7
4/2020 Orienteringssaker fra sekretariatet	8
Sekretariatets innstilling.....	8
Saksredegjørelse.....	8
Vedlegg.....	8
5/2020 Østlandssamarbeidet – aktivitetsplan 2020 på samferdselsområdet	9
Sekretariatets innstilling.....	9
Saksredegjørelse.....	9
Vedlegg.....	10

01/2020 Konstituering av fagpolitisk utvalg for samferdsel

Sekretariatets innstilling

For perioden 2020-2023 velges ... som leder i Østlandssamarbeidets fagpolitiske utvalg for samferdsel. Som nestleder velges ...

Saksredegjørelse

På møte i representantskapet 24. januar ble fagpolitisk utvalg for samferdsel opprettet, jf. RS-sak 05/20 samtidig som representantskapet fastsatte et generelt mandat for de fagpolitiske utvalgene.

Fra fylkeskommunene er følgende politiske representanter nå utpekt som utvalgsmedlemmer for perioden 2020-2023:

Deltaker	Posisjon	Opposisjon
Viken	Olav Skinnes (SP) Vara: Kristoffer Robin Haug (MDG)	
Oslo	Daniel Rees (MDG) Vara: Morten Nordskog (MDG)	
Vestfold og Telemark	Arve Høiберг (AP) Vara: Tone B. Hansen (AP)	Knut Anvik (Frp) Vara: Kåre Pettersen (V)
Innlandet	Stein Tronsmoen (Sp) Vara: Sjur Strand (Ap)	Suhur Lorch-Falck (MDG) Vara: Mai Bakken (SV)

I henhold til mandatet (se separat vedlegg) konstituerer utvalget seg selv, herunder valg av leder og nestleder.

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Vedlegg

Mandat for fagpolitiske utvalg

02/2020 Orienteringer fra fylkeskommunene

Sekretariatets innstilling

Fagpolitisk utvalg tar fremlagt informasjon til orientering.

Saksredegjørelse

På møte i adm. samferdselsgruppe 5. mai ble det gitt korte orienteringer om arbeidet på samferdselsområdet i de ulike fylkeskommune og Oslo kommune. I og med at dette er det første møte i det nye fagpolitiske utvalget kan det være nyttig med en tilsvarende gjensidig oppdatering.

Det foreslås derfor at hver av de fire partene gir korte orienteringer (5-7 min) der følgende tema inngår:

- Politisk og adm. organisering (samferdselsområdet) etter etablering av de nye fylkeskommunene
- utfordringer på samferdselssektoren knyttet til korona-situasjonen
- Orientering/status vedr. strategisk viktige infrastrukturprosjekter i egen fylkeskommune

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Vedlegg

Ingen vedlegg

03/2020 Høringsuttalelser og felles kommunikasjonsaktiviteter knyttet til NTP 2022-2033

Sekretariatets innstilling

1. Fagpolitisk utvalg godkjenner fremlagt høringsuttalelse om NTP 2022-2033 med de presiseringer som framkom i møtet.
2. Sekretariatet anmodes om å oversende uttalelsen til samferdselsdepartementet innen fristen 14. mai.
3. Administrativ samferdselsgruppe bes videre ta initiativ til å koordinere arbeidet med en felles NTP-uttalelse fra Østlandssamarbeidet knyttet til transportetatenes innspill til stortingsmeldingen om NTP 2022-2033, jf. oppdrag nr. 9 med frist 1. juli.
4. Fagpolitisk utvalg ber videre om at det utarbeides en kommunikasjonsstrategi/-aktivitetsplan som kan bidra til å styrke regionens/landsdelens gjennomslagskraft ovenfor nasjonale myndigheter i det videre arbeidet med NTP 2022-2033. InterCity-prosjektet skal her prioriteres særskilt.
5. Tilsvar Aftenpostens leder 4. mai.....

Saksredegjørelse

1: NTP-høring (første frist 14. mai)

Stortingsmeldingen om ny NTP 2022-33 legges fram våren 2021. Fylkeskommunene er invitert til å gi innspill til ny NTP og vil på denne måten kunne bidra til gode og helhetlige løsninger.

Som en del av Regjeringens arbeid med NTP 2022-2033 har Samferdselsdepartementet i brev av 21. november invitert fylkeskommunene, de største bykommunene, Sametinget og KS til å fremme sine forslag til prioriterte løsninger for å håndtere utfordringene på transportområdet de kommende årene, med frist innen 14. mai 2020.

For Samferdselsdepartementet er det viktig å få fylkeskommunenes, de største bykommunene og Sametingets forslag til prioriterte løsninger som mest mulig effektivt svarer ut de viktigste utfordringene.

Fylkeskommunene på Østlandet og Oslo kommune har transportsystemer som henger sammen og mange av utfordringene er sammenfallende/overlappende både når det gjelder vei og bane. Det er derfor også naturlig at fylkeskommunene - i tillegg til egne høringsuttalelser – har et tilleggsperspektiv der man ser landsdelen under ett. Dette er bakgrunnen for at man gjennom Østlandssamarbeidet nå utformer en felles høringsuttalelse som innspill til ny NTP 2022-2033.

Administrativ samferdselsgruppe har med bistand fra Østlandssamarbeidets NTP-gruppe og sekretariatet utarbeidet et forslag til en felles høringsuttalelse fra Østlandssamarbeidet. Uttalelsen er på et overordnet nivå og skal være komplementær til fylkeskommunenes egne høringsuttalelser.

Både strukturelt og substansielt er uttalelsen en oppfølging av det strategiske innspillet som Østlandssamarbeidet oversendte samferdselsdepartementet i mai 2019. Uttalelsen er vedlagt. Det strategiske grunnlagsdokumentet fra 2019 er også lagt ved som bakgrunnsinformasjon.

Det legges til grunn at Østlandssamarbeidet fortsatt skal prioritere InterCity-utbyggingen som det viktigste fellesprosjektet i landsdelen. Signalene fra samferdselsdepartementet og Jernbanedirektoratet indikerer at det vil bli krevende å opprettholde ambisjonsnivået slik dette er uttrykt i gjeldende NTP. Enigheten i landsdelen (på tvers av fylker og politiske partier) om å prioritere InterCity vil derfor være avgjørende for å kunne holde oppe trykket og presset for en rask og helhetlig utbygging av de ulike InterCity-traseene.

2: NTP-høring (frist 1. juli)

Samferdselsdepartementet sendte den 18. mars 2020 ut invitasjon til høring av transportvirksomhetenes svar på oppdrag fra Samferdselsdepartementet med svarfrist 1. juli 2020.

Den 17. mars leverte transportetatene svar på oppdrag # 9 om prioriteringer for den neste nasjonale transportplanen. Disse siste utredningene, sammen med svar på øvrige oppdrag (som er bestilt i løpet av 2019), vil samlet utgjøre virksomhetenes faglige innspill til stortingsmeldingen om NTP.

Det er naturlig at Østlandssamarbeidet utarbeider en felles høringsuttalelse innen fristen 1. juli der synspunkter og innspill fra fylkeskommunene og Oslo kommune sammenstilles og evt. forsterkes/forenes.

Det er naturlig at administrativ samferdselsgruppe tar initiativ til å koordinere arbeidet med en felles NTP-uttalelse fra Østlandssamarbeidet knyttet til transportetatenes innspill til stortingsmeldingen om NTP 2022-2033. Både NTP-gruppen og Østlandssamarbeidets sekretariat vil selvsagt bistå i dette arbeidet.

Det er også naturlig at innspillet fra Østlandssamarbeidet ses i sammenheng med og koordineres med innspillene fra Osloregionen (og kommunene i landsdelen).

Det er naturlig at høringsuttalelsen sluttbehandles av fagpolitisk utvalg. Det legges opp til at dette kan gjøres på et digitalt møte innen fristen 1. juli.

3: Kommunikasjonsaktiviteter vedr. NTP 2022-2033

Det er også naturlig at det utarbeides en kommunikasjonsstrategi/-aktivitetsplan som kan bidra til å styrke regionens/landsdelens gjennomslagskraft ovenfor nasjonale myndigheter i det videre arbeidet med NTP 2022-2033.

Sekretariatet har startet dette arbeidet - og vil sammen med NTP-gruppen og fylkeskommunenes kommunikasjonsavdelinger ferdigstille strategien med tilhørende aktivitetsoversikt. Aktivitetsplanen vil strekke seg frem til og med Stortingets sluttbehandling av ny NTP i juni 2021.

Det har tidligere i vinter vært dialog med lederen av Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget om et møte 12. juni på Stortinget, men koronasituasjonen har gjort dette vanskelig. I en

tid der fysiske møter er krevende å få til, må man kanskje være kreativ og tenke litt nytt for å kunne påvirke sentrale politikere på Stortinget og i Regjeringa.

Det er nå ønskelig at fagpolitisk utvalg drøfter hvilke kommunikasjonsaktiviteter som kan være hensiktsmessig å planlegge/gjennomføre det neste året slik at man kan sikre best mulig gjennomslag i forhold til landsdelens infrastrukturutfordringer inn mot NTP 2022-2033.

I det videre arbeid vil det også være naturlig se Osloregionen og Østlandssamarbeidet sine kommunikasjonsaktiviteter (NTP 2022-2033) i sammenheng

Helt til slutt; I Aftenposten ble det på lederplass 4. mai signalisert at de store visjonenes tid er forbi når det gjelder infrastrukturprosjekter med lav samfunnsnytte. Også InterCity-prosjektet ble her omtalt og det anmodes om at ambisjonsnivået senkes betydelig – spesielt i de ytre InterCity-strekningene. Dersom medlemmene i fagpolitisk utvalg finner dette naturlig, vil utvalget kunne gi et tilsvarende med noen prinsipielle betraktninger om behovet for utbygging av strategisk, samfunnsnyttig og bærekraftig infrastruktur i landet mest folkerike område. Sekretariatsleder avventer en diskusjon i utvalget før dette evt. følges opp i etterkant av møtet.

Et felles utspill fra fagpolitisk utvalg ville i så fall vært et relevant og aktuelt kommunikasjonsstiltak inn mot NTP-arbeidet i departementet. Lederen i (Aftenposten kan leses i separat vedlegg.)

Saksbehandlere: Jon Petter Arntzen

Vedlegg

1. Utkast til høringsuttalelse NTP 2022-2033 fra Østlandssamarbeidet'
2. Strategisk grunnlagsdokument fra Østlandssamarbeidet (mai 2019)
3. Leder i Aftenposten 4. mai

4/2020 Orienteringssaker fra sekretariatet

Sekretariatets innstilling

Fagpolitisk utvalg tar informasjonen fra sekretariatet til orientering

Saksredegjørelse

Sekretariatet vil i møtet orientere nærmere om følgende saker:

- A. Landingside for InterCity-prosjektet
 - a. Utvikling og drift
 - b. Presentasjon av landingssiden
 - c. Fylkeskommunenes bruk av landingssiden
- B. Scandria Alliance
 - a. Samarbeidsavtalen (se separat PDF-vedlegg)
 - b. Organisering
 - c. Status i arbeidet pr. 1. mai 2020
 - d. Strategiske vurderinger av mulighetene videre fremover

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Vedlegg

Samarbeidsavtale Scandria Alliance fra 2018

5/2020 Østlandssamarbeidet – aktivitetsplan 2020 på samferdselsområdet.

Sekretariatets innstilling

1. Fagpolitisk utvalg slutter seg til forslaget om at det utarbeides en aktivitetsplan for den resterende del av 2020, der det tas høyde for at de fleste møter og aktiviteter vil være digitale.
2. Følgende innspill fra fagpolitisk utvalg innarbeides som grunnlag for aktivitetene i 2020
 - a. ...
 - b. ...
 - c. ...
3. Aktivitetsplanen legges frem for behandling på neste møte i fagpolitisk utvalg som avholdes ... juni 2020.

Saksredegjørelse

Representantskapet vedtok handlingsplanen for 2020 på sitt møte 24. januar (se separat vedlegg). På samferdselsområdet ble følgende aktiviteter/prosjekter prioritert:

- **Nasjonal Transportplan 2022-2033.** Østlandssamarbeidet skal følge NTP-prosessen tett og sikre at felles landsdelsinteresser blir ivaretatt. Dette kan handle om felles politiske møter med Regjering og Storting, møter med fagetatene, gjennomføring av seminarer, utforming av felles kunnskapsgrunnlag og utforming av felles politiske uttalelser.
- **Budsjettføring Stortinget.** Som tidligere år skal Østlandssamarbeidet forberede felles høringsuttalelse til budsjettforelegget på samferdselsområdet.
- **Kommunikasjonsarbeid InterCity:** Arbeidet med å promotere InterCity som landsdelens viktigste fellesprosjekt skal videreføres. Dette handler om å ferdigstille, vedlikeholde og drifte felles landingsside for InterCity, utforme en egen kommunikasjonsplan for InterCity-prosjektet og å gjennomføre planlagte aktiviteter. I samarbeid med ny administrativ samferdselsgruppe skal det vurderes om Østlandskonferansen i 2021 bør ha InterCity som hovedtema.
- **Grensekryssende korridorer:** For Østlandssamarbeidet skal arbeidet med å styrke de grensekryssende korridorene/forbindelsene videreføres. Dette gjelder (a) korridoren mellom Oslo-Gøteborg og videre mot kontinentet, (b) forbindelsen mellom Oslo-Stockholm og (c) Jyllandskorridoren. Deltagelse i Scandria Alliance der Østlandssamarbeidet koordinerer Østlandet sine interesser (møter, prosjekter, arbeidsgrupper mm) vil her være viktig. Østlandssamarbeidet har observatørstatus i STRING og deltagelse på politiske og administrative møter i STRING vil være viktige.
- **Gods:** Østlandssamarbeidet fikk i 2019 utarbeidet en godsanalyse 'The Oslo Case Study'. Denne og andre rapporter viser at godsmengden på veg er økende – til tross for politiske ønsker om å overføre gods til bane og båt. Det blir derfor viktig å videreføre arbeidet med å få etablert bedre insentivordninger for overføring av gods til bane og båt.

Samferdsel og infrastruktur har vært og er et prioritert politikkområde for Østlandssamarbeidet. Med nedstengningen av samfunnet på grunn av koronariseringen vil det imidlertid være behov for en ny gjennomgang og vurdering både av aktivitetsområder og arbeidsform for resten av 2020.

Sekretariatet har allerede drøftet dette med administrativ samferdselsgruppe som har signalisert at det bør utarbeides en aktivitetsplan som tar høyde for at fysiske møter kan bli vanskelig å gjennomføre inneværende år.

Før sekretariatet utarbeider en slik operativ aktivitetsplan, er det ønskelig at medlemmene i fagpolitisk utvalg drøfter saken og at det kan gis noen politiske styringssignaler for veien videre.

Noen aktuelle problemstillinger som kan drøftes er:

- Hvilke samferdselspolitiske tema/aktivitetsområder bør ha prioritet i 2020?
- Hvordan kan aktivitetsnivået på samferdselsområdet opprettholdes, gitt at det også høsten 2020 vil være begrensninger i fysisk møteaktivitet?
- Hvor ofte ønsker fagpolitisk utvalg å møtes i 2020? Er det ønskelig med kortere og hyppigere møter – eller er det bedre med færre møter og med flere saker?
- Bør man ha en ambisjon om ett fysisk møte i 2020 – og at de øvrige møtene kjøres digitalt?
- Er det ønskelig for fagpolitisk utvalg at Østlandssamarbeidet – på vegne av fylkeskommunene – organiserer felles digitale seminarer med ulike samferdselspolitiske tema og kanskje med eksterne innledere? Hvilke tema kan i så fall være spesielt relevante å ta tak i?
- Er det konkrete kommunikasjonsaktiviteter knyttet til NTP 2022-2033 og InterCity som kan være særlig aktuelle å gjennomføre (møter, konferanser, kronikker mm.)

Sekretariatet tar sikte på å utarbeide et «digitalt aktivitetsprogram» for 2020 som kan drøftes nærmere på neste møte i fagpolitisk utvalg. Dette aktivitetsprogrammet vil da også inneholde forslag for møteplan 2. halvår 2020 – både for fagpolitisk utvalg og adm. samferdselsgruppe.

Det tas uansett sikte på å avholde et digitalt møte i fagpolitisk utvalg før sommeren – blant annet for å drøfte innholdet i neste NTP-uttalelse med høringsfrist 1. juli. Dato bestemmes på møtet 11. mai.

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Vedlegg

Vedtatt handlingsplan for 2020